

โครงการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนา ระบบการเงินระดับจุลภาค

สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย

สารบัญ

หน้า

สรุปสำหรับผู้บริหาร	(7)
Executive Summary	(15)
1. บทนำ	1
1.1 คำจำกัดความ	1
1.2 ความสำคัญขององค์กรการเงินในระดับจุลภาค	2
1.2.1 บทบาทของธนาคารพาณิชย์	2
1.2.2 องค์กรการเงินในระดับจุลภาค	3
1.3 วิวัฒนาการขององค์กรการเงินในระดับจุลภาคในประเทศไทย	7
1.4 ผลกระทบของการพัฒนาองค์กรการเงินในระดับจุลภาคที่มีต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม	9
1.5 วัตถุประสงค์ของการศึกษา	10
1.6 วิธีการศึกษา	10
1.7 องค์ประกอบของรายงาน	10
2 การศึกษารูปแบบขององค์กรทางการเงินระดับจุลภาค.....	11
2.1 องค์กรทางการเงินระดับจุลภาคที่เป็นทางการ.....	11
2.1.1 ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.).....	11
2.1.2 ธนาคารออมสิน	16
2.1.3 ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย (ธพว.).....	19
2.1.4 สหกรณ์เครดิตยูเนียน	20
2.1.5 สหกรณ์การเกษตร.....	22
2.2 องค์กรทางการเงินระดับจุลภาคที่ไม่เป็นทางการ	25
2.2.1 กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต.....	25
2.2.2 กลุ่มสัจจะ	26
2.2.3 กลุ่มเครดิตยูเนียน.....	27
2.2.4 ธนาคารหมู่บ้าน	29
2.3 สรุปลักษณะของ องค์กร ที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ.....	30
3. การประเมินประสิทธิภาพขององค์กรทางการเงินระดับจุลภาค.....	33
3.1 กรอบและวิธีการวิเคราะห์.....	33
3.1.1 วิธีการประเมินต้นทุนทางการเงิน	33
3.1.2 วิธีการประเมินต้นทุนทางเศรษฐศาสตร์.....	34
3.1.3 วิธีการประเมินประสิทธิภาพการดำเนินงาน	35
3.2 การประเมินภาพรวมของกลุ่ม องค์กรที่เป็นทางการ	36
3.3 การประเมินภาพรวมของกลุ่ม องค์กรที่ไม่เป็นทางการ.....	44
3.4 การกำกับดูแลองค์กรทางการเงินระดับจุลภาค.....	46

4. องค์การทางการเงินระดับจุลภาคในต่างประเทศและการเปรียบเทียบกับองค์กรทางการเงินระดับจุลภาคของไทย	57
4.1 องค์กรต่างประเทศที่ประสบผลสำเร็จ.....	57
4.1.1 บังคลาเทศ.....	57
4.1.2 อินโดนีเซีย	60
4.1.3 มาเลเซีย.....	61
4.1.4 แอฟริกาใต้	61
4.1.5 Catholic Relief Services (CRS).....	63
4.2 องค์กรต่างประเทศที่ไม่ประสบผลสำเร็จ	65
4.2.1 บังคลาเทศ.....	65
4.2.2 อินโดนีเซีย	66
4.2.3 มาเลเซีย.....	67
4.3 ข้อเปรียบเทียบระหว่าง องค์กร ต่างประเทศกับ องค์กร ของไทย.....	67
5 ผลการสำรวจองค์กรทางการเงินระดับจุลภาค	71
5.1 ผลสรุปของกลุ่มผู้ให้บริการ	71
5.1.1 องค์กรที่เป็นทางการ	71
5.1.2 องค์กร ที่ไม่เป็นทางการ.....	73
5.2 ผลสรุปของกลุ่มผู้ใช้บริการ.....	76
5.2.1 ข้อมูลทั่วไป	76
5.2.2 การใช้บริการทางด้านสินเชื่อ.....	76
5.2.3 การใช้บริการด้านเงินฝาก	77
5.2.4 ความคิดเห็นของผู้ใช้บริการ.....	77
5.2.5 ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ.....	78
6. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับรูปแบบ องค์กร ที่เหมาะสม	79
6.1 รูปแบบของระบบการเงินระดับจุลภาค.....	79
6.1.1 องค์กร เป็นทางการที่รัฐบาลเป็นเจ้าของ.....	89
6.1.2 องค์กร เป็นทางการที่ประชาชนเป็นเจ้าของ	93
6.1.3 องค์กร ที่ไม่เป็นทางการ.....	95
6.2 ข้อเสนอแนะมาตรฐานของ องค์กร	98
6.2.1 มาตรฐานด้านการเงิน	98
6.2.2 มาตรฐานด้านการดำเนินงาน	99
6.2.3 มาตรฐานคุณภาพ.....	99
6.3 ข้อเสนอในการกำกับตรวจสอบการดำเนินงานของ องค์กร	103
6.4 ข้อเสนอแนะในการศึกษาต่อไป	104
ภาคผนวก ก. วิธีการสำรวจภาคสนาม	109
ภาคผนวก ข. ผลการสำรวจองค์กรการเงินระดับจุลภาค	117
ภาคผนวก ค. สรุปผลการสำรวจองค์กรการเงินระดับจุลภาค.....	181
บรรณานุกรม	205